

zaaknummer 2014 W 1312

22 maart 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. R.J.M.M. de Bont, advocaat te Waalre,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
priester van het Bisdom 's-Hertogenbosch.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 29 september 2014.

Op 13 november 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Bisschop van 's-Hertogenbosch.

Hierop is door mr. R.J.M.M. de Bont gereageerd bij brief van 8 januari 2015. Op 10 februari 2015 is bij de griffie een reactie van het Bisdom op deze brief ingekomen.

Vervolgens is op 22 april 2015 nog een schrijven van mr. R.J.M.M. de Bont bij de griffie ingekomen. Hierop is, bij brief ingekomen d.d. 17 juni 2015, door het Bisdom gereageerd.

Op 31 juli 2015 en op 29 januari 2016 zijn bij de griffie verweerschriften ingekomen van aangeklaagde. Daarnaast is op 19 februari 2016 een schrijven van aangeklaagde ingekomen, waarin aangeklaagde zegt niet bij de behandeling van de klacht aanwezig te zullen zijn.

Op 23 februari 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. R.J.M.M. de Bont.

Aangeklaagde is niet verschenen. Evenmin is namens het Bisdom afvaardiging verschenen.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager komt uit een zeer katholiek gezin. De geestelijkheid stond in hoog aanzien en kwam regelmatig op bezoek. Ook waren er twee heerooms in het gezin. Het was belangrijk voor -met name- de moeder van klager dat de pastoor tevreden bleef. Daarom was het goed gebruik dat er elke dag voedingsmiddelen naar de pastorie werden gebracht. Gedurende klagers gehele lagere schooltijd bracht hij spullen naar de pastorie. In de tijd dat klager op de [school] zat deed hij dat ook, maar minder regelmatig.

Wanneer klager bij de pastorie kwam om spullen te brengen, werd hij door aangeklaagde binnen gelaten. In de gang of in de spreekkamer van de pastorie betastte aangeklaagde klager. Daarbij ging aangeklaagde soms met zijn handen in de broek van klager, zodat hij de geslachtsdelen van klager kon betasten. Aangeklaagde reed tegen klager aan. Soms gebeurde het dat aangeklaagde een orgasme kreeg tegen het lichaam van klager aan. Een keer werden klager en aangeklaagde betrappt door een bediende die de gang in kwam lopen. Dit heeft geen verdere gevolgen gehad. Het betasten in de pastorie gebeurde met enige regelmaat.

In de periode dat klager ziek in bed lag vanwege geelzucht gebeurde het ook dat hij door aangeklaagde -die dan op bezoek kwam- onder de dekens werd betast. Dit heeft zich zo'n drie à vier keer voorgedaan.

Voornoemd seksueel misbruik zou blijkens de inhoud van het klaagschrift hebben plaatsgevonden in de periode 1950-1956. Ter zitting is aangevoerd dat klager niet zeker is van deze periode. Wel is klager zeker van het feit dat hij door aangeklaagde en niet door iemand anders seksueel is misbruikt.

2.2. Met wisselende intensiteit heeft het seksueel misbruik klager in zijn leven achtervolgd. Klager voelt machteloosheid, angst en schaamte. Vanwege het hoge aanzien dat geestelijken hadden in het gezin van klager, heeft klager nooit over het seksueel misbruik durven praten. Hij was bang dat hij niet geloofd zo worden. Aanvankelijk was klager ook van plan het seksueel misbruik door aangeklaagde mee te nemen in zijn graf.

Ook ervaart klager gevoelens van boosheid in de richting van de R.-K. Kerk, omdat zij iets anders doet dan zij predikt. Klager heeft het gevoel dat de R.-K. Kerk haar eigen mensen verloochent.

2.3. Klager wenst erkenning te ontvangen voor hetgeen hem door aangeklaagde is aangedaan. Klager ervaart dat het goede dat de R.-K. Kerk te brengen heeft bij hem naar de achtergrond is verdwenen; hij wil met de klacht ook een dialoog met de R.-K. Kerk bevorderen over christelijke waarden.

3. Het verweer (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde heeft in een schriftelijke reactie laten weten dat klager hem niet bekend is en hij in de periode van 1952 tot en met 1958 in het Groot Seminarie te [plaats] woonde in het kader van de opleiding voor het priesterambt.

Van de zijde van het Bisdom is door [naam] gereageerd. Het Bisdom ziet eveneens een probleem in de periode waarin het misbruik zou hebben plaatsgevonden en de daarmee samenhangende twijfel of het klaagschrift wel tegen de juiste persoon is gericht. Aangeklaagde is in 1958 priester gewijd en benoemd tot kapelaan in [plaats]. Vanaf zijn

benoeming was hij woonachtig in [plaats]. Dit is, aldus het Bisdom, dus na de periode waarin het seksueel misbruik volgens klager heeft plaatsgevonden.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Alvorens in te gaan op de aannemelijkheid van de klacht van klager, dient stil te worden gestaan bij de periode waarin het seksueel misbruik plaats zou hebben gevonden. Tussen de juridisch adviseur van klager en het Bisdom is op dit punt uitvoerig gecorrespondeerd. Ook ter zitting is uitgebreid gesproken over de periode.

De Klachtencommissie stelt vast dat klager op 30 juni 2014 een e-mail heeft gestuurd naar het Meldpunt. Hierin schrijft klager dat hij seksueel is misbruikt van circa 1950-1956, maar dat hij dit niet precies meer weet. Vervolgens is bij brief van 11 juni 2014 door het Meldpunt vermeld dat het seksueel misbruik is gepleegd in de periode 1950-1956. Vanaf dat moment is steeds het uitgangspunt geweest dat het seksueel misbruik door aangeklaagde plaats heeft gevonden in voornoemde periode. Klager heeft echter vanaf het begin duidelijk gemaakt niet zeker te zijn van de periode. De Klachtencommissie acht het aannemelijk dat zowel klager als aangeklaagde en het Bisdom op het verkeerde been zijn gezet door de brief van het Meldpunt van 11 juni 2014, waarna de discussie over de periode op gang is gekomen. Uit de stukken in het dossier volgt dat aangeklaagde in 1958 in [plaats] kwam en in 1962 vertrok.

Klager heeft nooit getwijfeld aan de identiteit van aangeklaagde. Het feit dat klager in zijn e-mail van 30 juni 2014 de naam [achternaam] noemt, doet aan dit oordeel niets af. Gelet op het verstrijken van de tijd is een dergelijke verspreking begrijpelijk.

Gelet op het voorgaande acht de Klachtencommissie het aannemelijk dat klager over de juiste persoon klaagt en dat het seksueel misbruik plaats heeft gevonden in de periode 1958-1962.

4.4. Er zijn ongeveer 58 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. Aangeklaagde heeft klager enkele keren betast op de pastorie. Aangeklaagde ging met zijn hand in de broek van klager en betastte zijn geslachtsdeel. Hij reed tegen klager aan en kreeg soms een orgasme. Ook heeft aangeklaagde klager enkele keren tijdens zijn ziekbed betast. Voornoemde handelingen hebben plaatsgevonden in de periode 1958-1962.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door een reeds gegrond verklaarde klacht jegens aangeklaagde, bij de Klachtencommissie bekend onder het nummer 2014W1287. Ook heeft de Klachtencommissie

acht geslagen op de schriftelijke verklaring van de echtgenote van klager en de wijze waarop zij ter zitting de vragen van de Klachtencommissie heeft beantwoord. Hieruit volgt dat klager aan haar verteld heeft dat hij als kind verschillende keren seksueel is misbruikt door aangeklaagde als hij spullen naar de pastorie moest brengen en toen hij met geelzucht ziek in bed lag.

Een en ander in onderlinge samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

4.5. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik 14 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.6. De grondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.7. Ambtshalve wijst de Klachtencommissie erop dat klager zich bij een grondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager voor het verkrijgen van schadevergoeding kan wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van 's-Hertogenbosch de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 22 maart 2016 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure heeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.